

Folkhälsomyndigheten

Remissyttrande

Mottagare

Finansdepartementet
Avdelningen för offentlig förvaltning,
Enheten för digital infrastruktur och säkerhet
Jakobsgatan 24
103 33 Stockholm
fi.remissvar@regeringskansliet.se

Handläggare

Enheten för parasitologi
Sandra Söderholm

Datum

2025-10-14

Vårt ärendenummer

03104-2025

Ert ärendenummer

Fi2025/01485

Ändring av kravet på befordringstid i den samhällsomfattande posttjänsten, Fi2025/01485

Folkhälsomyndighetens kommentarer

Folkhälsomyndigheten motsätter sig förslaget.

Bakgrund

Folkhälsomyndigheten är nationellt referenslaboratorium (NRL) för klinisk mikrobiologisk diagnostik av flertalet smittsamma sjukdomar och utför primärdiagnostik och mikrobiologisk övervakning. Vissa mikrobiologiska analyser är Folkhälsomyndigheten ensam om att utföra i Sverige. Under 2024 utförde Folkhälsomyndigheten 5475 st sådana unika analyser. Laboratorieverksamheten vid Folkhälsomyndigheten tar dagligen emot patientprover via Postnord från hela Sverige och även från beställare i andra länder. Laboratoriet utför ett stort antal olika analyser och det finns ofta ett behov av att analyserna genomförs skyndsamt. Patientprover är fysiska prov som kräver transport även om svarshantering kan ske digitalt.

I dag tar det i genomsnitt 2,5 dagar från provtagning till ankomst för prover som skickas inom Sverige, respektive 9 dagar för prover från utlandet. När det gäller brådskande analyser inom Sverige ankommer ca 35 procent av proverna dagen efter provtagning och resterande inom 2,5 dagar. För att korta ned leveranstiderna så mycket som möjligt används endast 1:a klassbrev (A-post). Vissa särskilt akuta prover levereras till myndigheten med expressbud eller taxi.

Myndighetens kommentar

Den föreslagna ändringen skulle för Folkhälsomyndigheten innebära att 12 procent av de prover som skickas till myndighetens laboratorium kommer att få en transporttid på 5–7 dagar. Detta skulle utifrån såväl ett smittskyddsperspektiv som ett patientsäkerhetsperspektiv kunna innebära stora risker för patienter och

samhället. Förlängda transporttider ökar risken för falska negativa provsvar och därmed minskar möjligheten till korrekt diagnos och behandling. Om provmaterialalet blivit för gammalt för analys när det anländer måste patienten provtas på nytt vilket förlänger tiden till diagnos vilket medför ytterligare risker för patientsäkerheten. Skyndsam transport av prover är också viktig för till exempel livsmedelsburen smitta för att kunna identifiera smittkällor för att förhindra vidare smittspridning i samhället.

Promemorian föreslår att myndigheter och vårdgivare framöver ska förlita sig på expresstjänster som kan leverera inom ett dygn. Myndigheten vill här påtala vikten av att det säkerställs att hela Sverige har möjlighet att skicka expresslevereras av prover till myndigheten inom ett dygn för att säkerställa jämlig tillgång till vård oavsett var man bor i landet. I tillägg vill myndigheten betona att det i beredskapsperspektiv, i händelse av större utbrott eller pandemi, är det viktigt att det finns välfungerande system med hög kapacitet avseende provtransporter i hela landet.

Beslut i detta ärende har fattats av avdelningschef Sara Byfors. I den slutliga handläggningen har chefsjuristen Bitte Dellborg deltagit. Enhetschefen Sandra Söderholm har varit föredragande.

Enligt Folkhälsomyndighetens beslut

Sandra Söderholm